

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

eno
TARNOWSKIE

enoTARNOWSKIE imprezy

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

WWW.ENOTARNOWSKIE.PL

Wydawca:

Tarnowska Organizacja Turystyczna

Autor tekstów:

Małgorzata Orlikowska

Konsultacja i korekta merytoryczna:

Marcin Pałach, Jan Czaja

Opracowanie graficzne, skład:

Tomasz Olendzki

Studio graficzne Magazynu Świat, Podróże i Kultura

Korekta:

Ewa Kubaczyk

Fotografie:

Krzysztof Gzyl, Paweł Topolski, Damian Radziak,
archiwum Urzędu Miasta Tarnowa, archiwum MOKSiR w Czchowie,
Tarnowskiego Centrum Informacji
i Tarnowskiej Organizacji Turystycznej

Tarnowska Organizacja Turystyczna od ponad dziesięciu lat promuje lokalne produkty. To my wykreowaliśmy nową markę Pogórza – enoTARNOWSKIE, która w 2019 roku stała się jednym z dziesięciu „Najlepszych Produktów Turystycznych” Polskiej Organizacji Turystycznej, a w dwa tysiące dwudziestym drugim roku otrzymała tytuł „Polska Marka Turystyczna”.

Projekt „Polskie Marki Turystyczne” został opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną. Zakłada stworzenie pakietów produktów turystycznych tworzących jedną, spójną całość promowaną jako marka turystyczna. Obecnie w Polsce funkcjonuje dziewięć Polskich Marek Turystycznych, w tym enoTARNOWSKIE!

Obszar działania Tarnowskiej Organizacji Turystycznej, zarządcy marki enoTARNOWSKIE, obejmuje rejon wschodniej Małopolski – powiaty dąbrowski, tarnowski, brzeski oraz miasto Tarnów. Obszar dobrze skomunikowany, przez który przebiega autostrada A4 od Śląska przez Kraków do Rzeszowa i dalej w kierunku Ukrainy oraz linia kolejowa zapewniająca bezpośrednie połączenia z Krakowem, Wrocławiem, Poznaniem, Warszawą, Trójmiastem, a także z Berlinem, Wiedniem czy Pragą. W odległości niecałej godziny jazdy samochodem znajdują się dwa międzynarodowe porty lotnicze Kraków Airport w Krakowie Balicach oraz Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka.

To także jeden z najlepiej prezentujących się w Małopolsce regionów, jeśli chodzi o infrastrukturę rowerową. Głównym szlakiem rowerowym jest wciąż rozbudowywany szlak EnoVelo biegnący przez okolice Tarnowa i Brzeska. Łączy on główne atrakcje kulturowe i przyrodnicze regionu z winnicami rozpostartymi na nasłonecznionych wzgórzach Pogórzy Wiśnickiego, Rożnowskiego i Ciężkowickiego.

EnoVelo jest dobrze skorelowany z małopolskimi odcinkami międzynarodowych tras rowerowych: VeloDunajec (jedną z najbardziej malowniczych tras w Polsce), Wiślaną Trasą Rowerową (prowadzącą wzdłuż Wisły), VeloMetropolis/EuroVelo 4 (łąączącą Tarnów, Kraków i Oświęcim), VeloNatura/EuroVelo 11 (nią dojedziemy do Czchowa, Zakliczyna, Zgłobiec, Szczepanowa i Dąbrówki). Wszystkie szlaki opatrzone są infrastrukturą, przede wszystkim MOR-ami, czyli punktami postojowymi, przy których można odpocząć, schronić się przed deszczem, a także dokonać drobnych napraw.

foto.: Krzysztof Gzyl

Opis zdjęcia: Słoneczny dzień w Tarnobrzegu.
Turyści oglądają renesansowe kamienice na tarnobrzeżskim rynku.

foto.: Krzysztof Gzyl

Opis zdjęcia: Tarnobrzeg i okolice można zwiedzać,
podróżując elektrycznymi busami. Turyści szykują się do wycieczki enomeleksem.

Wstęp

enoTARNOWSKIE zaprasza

Witajcie w regionie winiarskim enoTARNOWSKIE, którego stolicą jest miasto Tarnów. Czekają Was niezapomniane wydarzenia pełne smaków, przygód, wypoczynku i chwil wspaniałej zabawy. Zanurcie się w magicznym świecie natury, kultury i rozrywki. Przygotowaliśmy dla Was niezwykłą ofertę, która z pewnością spełni Wasze oczekiwania i pozwoli na pełne odprężenie.

Tym, co stanowi o unikalności enoTARNOWSKIE, jest fakt, że obejmuje swoim zasięgiem znaczną część terenu dawnego województwa tarnowskiego, z jego bogatą historią materialną i niematerialną oraz wyjątkową przyrodą.

I choć motywem przewodnim projektu jest enoturystyka, to przecież stanowi ona jedynie nic, wzdłuż której będzie się snuła opowieść o najcieplejszym regionie Polski – wschodniej części województwa małopolskiego, bo przecież Tarnów to Polski Biegun Ciepła!

Kilka ciekawostek o naszym regionie

- Najwyższa, wieloletnia, średnia temperatura w kraju: osiem i osiem dziesiątych stopnia Celsjusza
- Najdłuższe termiczne lato: sto osiemnaście dni
- Polski rekord ciepła we wrześniu: trzydzieści sześć i osiem dziesiątych stopnia Celsjusza (pierwszego września dwa tysiące piętnastego roku)
- Długość okresu wegetacyjnego: dwieście dwadzieścia pięć – dwieście trzydzieści dni
- Usłonecznienie: tysiąc pięćset siedemdziesiąt trzy godziny
- Pięćdziesiąt pięć bezchmurnych dni

Rozdział pierwszy

Imprezy ze smakiem

Od kilku lat Ziemia Tarnowska coraz silniej zaznacza swoją obecność na winiarskiej mapie Polski. Przesądzają o tym nie tylko prężnie działające lokalne winnice, ale również coraz bogatszy kalendarz wydarzeń promujących winiarskie dziedzictwo i szerzej – produkty lokalne tego zakątka Małopolski.

enoTARNOWSKIE wiosną

ENO-majówka na Kokoczcu, gmina Ryglice, dwadzieścia pięć kilometrów od Tarnowa – impreza odbywająca się na wzniesieniu Kokocz, inauguruje sezon wydarzeń w regionie tarnowskim.

Wydarzenie promuje produkty lokalne tego zakątka Polski. Na odwiedzających czekają degustacje potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich, pokazy kulinarne w wykonaniu kulinarnych celebrytów, stoiska z winami z lokalnych winnic oraz bogaty program rozrywkowy, na przykład koncerty zespołów ludowych.

Data: maj/wiosna

Organizator: Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Ryglicach

www.kulturaryglice.pl

enoTARNOWSKIE latem

Wianki na Winnicy, Winnica Dąbrówka, Dąbrówka Szczepanowska, gmina Pleśna, dwadzieścia kilometrów od Tarnowa – wydarzenie organizowane przy okazji letniego przesilenia to dobra okazja do tego, by poznać tajniki produkcji wina, lokalne wierzenia i zwyczaje. Także szansa na to, by kreatywnie spędzić czas na różnego rodzaju warsztatach, np. wykonywania wianków, które potem puszcza się na wodę, produkcji sera czy wyrobów z gliny. Wszystko to w połączeniu z degustacją lokalnych produktów i win.

Data: czerwiec/lato

Organizator: Winnica Dąbrówka

www.winnicadabrowka.pl

Pleśnieński Bachus, Łowczówek, gmina Pleśna, czternaście kilometrów od Tarnowa – imprezę stworzono, by przybliżyć winiarskie tradycje regionu

i promować lokalnych wytwórców win. W jej programie nie brakuje więc degustacji połączonych z wykładami, pokazów sommelierskich i prezentacji kulinarnych w wykonaniu znanych szefów kuchni. To też doskonała okazja, żeby zaopatrzyć się w lokalne specjały i wino od tutejszych producentów.

Data: lipiec/lato

Organizator: Centrum Kultury Pleśna

www.centrum-kultury.plesna.pl

Międzynarodowy Festiwal Wina TUCHOVINIFEST, Tuchów, gmina Tuchów, dwadzieścia kilometrów od Tarnowa – wydarzenie będące połączeniem targu produktów lokalnych, w czasie którego odbywają się degustacje, pokazy kulinarne i prezentacje lokalnych wytwórców, oraz konkursu dla winiarzy na najlepsze lokalne wina. Na odwiedzających czeka wiele atrakcji, między innymi koncerty gwiazd muzycznych.

Data: sierpień/lato

Organizator: Dom Kultury w Tuchowie

www.tuchovinifest.com

Festiwal Fasoli i Produktu Tradycyjnego Małopolski, Zakliczyn, gmina Zakliczyn, trzydzieści kilometrów od Tarnowa – wydarzenie dedykowane najsłynniejszemu produktowi lokalnemu Zakliczyna i okolic – fasoli Piękny Jaś z Doliny Dunajca. Można z niego, jak udowadniają lokalni wytwórcy, zrobić wszystko: od pasztetów, zup, po alkohole. Na uczestników wydarzenia czekają degustacje, konkursy, koncerty oraz strefa zabaw dla rodziny – Fasolandia.

Data: sierpień/lato

Organizator: Zakliczyńskie Centrum Kultury

www.kultura-zakliczyn.pl

Święto Suszonej Śliwki, Iwkowa, gmina Iwkowa, pięćdziesiąt kilometrów od Tarnowa – okolice Iwkowej słyną z upraw owoców, między innymi śliwek, z których wyrabia się pyszne przetwory. Dziś śliwki są znakiem rozpoznawczym tego zakątka regionu tarnowskiego. Waśnie im dedykowana jest impreza będąca symbolicznym podziękowaniem za udane zbiory. Podczas wydarzenia można nie tylko spróbować słodkich przetworów, ale też obejrzeć paradę ciągników. Jest strefa zabaw dla dzieci i koncerty lubianych zespołów.

Data: wrzesień/lato

Organizator: Gminny Ośrodek Kultury: gokiwkowa.pl

Gmina Iwkowa: www.iwkowa.pl

Pogórzańskie Święto Wina, Miodu i Dziczyny, Gromnik, gmina Gromnik, trzydzieści kilometrów od Tarnowa – impreza ukazująca bogate dziedzictwo kulinarne Małopolski. Wystawiają się na niej producenci lokalnych produktów: serów, wędlin, przetworów, wypieków, miodów z lokalnych pasiek oraz winiarze. Na odwiedzających czekają ciekawe konkursy, koncerty i pokazy.

Data: wrzesień/lato

Organizator: Gmina Gromnik: www.gromnik.pl

Gminny Ośrodek Kultury: www.gokgromnik.pl

enoTARNOWSKIE jesienią

Pogórzański Festiwal Potraw Regionalnych, Ryglice, gmina Ryglice, dwadzieścia kilometrów od Tarnowa – udział w Festiwalu to okazja do skosztowania potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich. Można tu też kupić wyroby lokalnego rękodziela artystycznego, posłuchać kapel ludowych z regionu, a także wziąć udział w atrakcjach przygotowanych z myślą o rodzinach.

Data: wrzesień/jesień

Organizator: Stowarzyszenie Razem dla Jonin

Joniny 6, 33-160 Joniny

Doroczne Święto Dyni, Rzuchowa, gmina Pleśna, dziesięć kilometrów od Tarnowa – dynia jest chętnie wykorzystywana nie tylko w kuchni, ale również poza nią, na przykład do dekoracji. Podczas imprezy w Rzuchowej można skosztować dyni serwowanej na najróżniejsze sposoby i podziwiać aranżacje z pomarańczowym warzywem w roli głównej. Święto Dyni to też znakomita okazja do poznania innych lokalnych produktów regionu tarnowskiego.

Data: październik/jesień

Organizator: Stowarzyszenie Grupa Odrolnika

www.grupa.odrolnika.pl

Wielkie Tarnowskie Dionizje, Tarnów – dzień Świętego Marcina, patrona winiarzy, to dla Tarnowa dobra okazja do celebrowania i promowania tradycji winiarskich w regionie. Dionizje otwiera orszak winny prowadzony przez Świętego Marcina. Po nim rozpoczyna się kiermasz, na którym można nabyć lokalne trunki. Wybrane restauracje organizują wtedy wydarzenia specjalne: degustacje, kolacje tematyczne i wykłady na temat wina.

Data: listopad/jesień

Organizator: Tarnowska Organizacja Turystyczna

www.lot.tarnow.pl

Wybrane centra konferencyjno-koncertowe

- Arena Jaskółka Tarnów na pięć tysięcy osób, z widownią na cztery tysiące trzysta siedemnaście osób,
- Stadion Miejski (piłkarsko-żużlowy) w Tarnowie może pomieścić szesnaście tysięcy osób,
- Tarnowski Teatr imienia Ludwika Solskiego – trzy sceny na dwieście dziewięćdziesiąt osób, dziewięćdziesiąt osób oraz na pięćdziesiąt osób,
- Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie – dwie sale po pięćset siedemdziesiąt i sto sześć osób,
- Sala Koncertowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie, która pomieści około dwieście czterdzieści osób,
- Hala sportowo-widowiskowa Pałacu Młodzieży w Tarnowie z widownią na tysiąc osób,
- AmfiQ – Tarnowski Amfiteatr na dwieście siedemdziesiąt pięć miejsc stałych plus sto dwadzieścia dostawianych
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach z miejscami na sześćset pięćdziesiąt osób,
- Centrum Paderewskiego Kąsna Dolna, w tym stodoła koncertowa na trzysta osób,
- Pałac Goetzów w Brzesku, pięć sal konferencyjnych pozwalająca pomieścić od trzydziestu do dwustu osób,
- Hala widowiskowo-sportowa przy Szkole Podstawowej numer trzy w Brzesku z widownią na dwieście osób,
- Hala Sportowa imienia Agaty Mróz-Olszewskiej w Dąbrowie Tarnowskiej z widownią na tysiąc dwieście osób.

foto.: Damian Radziak

Opis zdjęcia: Stoisko z winami w trakcie Święta Owoców i Produktów Pszczelich Pleśnieńki Bachus.

Rozdział drugi

Spotkania z kulturą

Co prawda przyjęło się, że w Małopolsce to Kraków pełni rolę kulturalnego centrum regionu, ale Tarnów i okolice również mają w tym obszarze wiele do zaoferowania.

W ciągu roku region tarnowski jest gospodarzem wielu koncertów, konkursów i festiwali, które pod względem poziomu, różnorodności czy atrakcyjności nie ustępują wydarzeniom realizowanym w większych ośrodkach. Co proponuje turystom Ziemia Tarnowska w obszarze kultury?

Bez wątplenia wiele doznań muzycznych. Na przestrzeni lat Tarnów i okolice dorobiły się pokaźniej liczby ciekawych wydarzeń, które przypadną do gustu fanom różnych brzmień: od ludowych po nowoczesne, od klasycznych po awangardowe. Przez ten czas imprezy zdołały zdobyć rozpoznawalność i wyrobić silną markę, dzięki czemu dziś biorą w nich udział również największe nazwiska muzycznego świata.

W rytmie jazzu, bluesa i na poważnie

Na fanów jazzu czeka Baszta Jazz Festival organizowany w Czchowie oraz cykl koncertów tradycyjnej odmiany tego gatunku JAZZowy Rynek – Jazz na Starówce odbywających się w Tarnowie.

W mieście tym regularnie rozbrzmiewają też dźwięki bluesa podczas serii „Letnich spotkań z bluesem – Był sobie blues” oraz muzyki poważnej, a to za sprawą Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Odnalezionej. Ten ostatni przywraca do życia zagubione utwory kompozytorów polskich i obcych. Mocną pozycję wyrobił sobie także Międzynarodowy Festiwal Pianistyczny, Ambasador Tarnowa, Maestro Krystian Tkaczewski i Jego Goście.

Klasyki posłuchać można również poza Tarnowem. Co roku latem w różnych miejscach regionu odbywają się koncerty muzyki kameralnej w ramach Festiwalu EMANACJE. Festiwal organizowany jest przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego.

Ważnym ośrodkiem muzycznym regionu jest też Kańska Dolna, która gości uczestników Festiwalu Muzyki Kameralnej Bravo Maestro prezentującego unikatowe interpretacje najwybitniejszych dzieł muzyki klasycznej oraz Festiwalu Tydzień Talentów. W tym drugim wydarzeniu o atrakcyjne nagrody rywalizują najbardziej utalentowani uczniowie szkół muzycznych w Polsce.

Sięgając do korzeni Ziemi Tarnowskiej

Nie samymi wydarzeniami muzycznymi region tarnowski jednak stoi. Równie ciekawie prezentuje się kalendarz imprez propagujących dziedzictwo kulturowe i historię tego zakątka Małopolski. Z pewnością warto wybrać się do Ryglia, które są gospodarzem dwóch ciekawych imprez tego typu: Festiwalu Kultury Pogórzeńskiej – imprezy dedykowanej twórcom ludowym, kapelom i grupom obrzędowym. Drugie z wydarzeń – Sobótkowe Święto Młodości – łączy natomiast tradycje ludowe związane z obrzędami nocy świętojańskiej ze współczesnością.

Do korzeni regionu sięga też Konkurs Palm Wielkanocnych organizowany od ponad sześćdziesięciu lat w Lipnicy Wielkiej. Pochód bogato zdobionych palm, a potem sama rywalizacja w ramach konkursu to niezwykle barwne widowisko przyciągające co roku do miejscowości rzesze turystów. W Tarnowie odbywa się natomiast Koraloobranie. Nazwa tego wydarzenia nawiązuje do tworzenia charakterystycznych tarninowych koralii będących wizytówką Ziemi Tarnowskiej. Podczas imprezy można samodzielnie wykonać naszyjnik, a także wziąć udział w konkursach i wykładach na temat ekologii.

Nieco inną perspektywę na historię daje Międzynarodowy Turniej Rycerski „O złoty warkocz Tartłówny” realizowany w Dębnie. Wydarzenie z udziałem bractw rycerskich z kraju i zagranicy, rywalizujących w pojedynkach i turniejach łuczniczych, to ciekawa podróż w przeszłość. W programie imprezy znajdują się też pokazy rycerskich zwyczajów, tańców, gier i muzyki. Wszystko to w historycznym entourage’u i przy dźwiękach dawnej muzyki.

Dla miłośników kina i teatru

Pamięć o nieco bliższych nam czasach kultuwyje „Galicjaner Sztetl. Dni Pamięci Żydów Galicyjskich” – seria wydarzeń i akcji kulturalnych realizowanych w różnych zakątkach regionu. Przybliżają one mieszkańcom i turystom dzieje relacji polsko-żydowskich w Galicji. W Bobowej aktorzy rekonstruują na przykład wesele córki cadyka Ben Ciona Halbersztama; w synagodze w Dąbrowie

Tarnowskiej odbywają się koncerty muzyki klezmerskiej; Tarnów organizuje spacerzy śladami tarnowskiego getta, koncerty pod Bimą oraz wystawy na Skwerze Starej Synagogi.

Kulturalną ofertę regionu uzupełnia Tarnowska Nagroda Filmowa – Festiwal Wybranych Polskich Filmów Pełnometrażowych, który popularyzuje dorobek polskiej kinematografii. W trakcie festiwalu prezentowane są najbardziej wartościowych obrazów oraz odbywają się spotkania z twórcami polskiego kina. Drugim tego typu wydarzeniem jest Ogólnopolski Festiwal Komedii TALIA – konkurs na najlepszą komedię teatralną, któremu towarzyszą wystawy, koncerty i przeglądy kabaretowe.

W Brzesku organizowany jest Brzesko Okocim Festiwal, w trakcie którego posłuchać można popularnych wykonawców. Wydarzeniu, które organizowane jest w ramach Dni Miasta, towarzyszy wiele atrakcji, zabaw i konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

O kulturze przy winie

Jak na region winiarski przystało, nie brakuje tu wydarzeń będących połączeniem szeroko rozumianej kultury z kulinariami. Na przełomie wiosny i lata Tarnów jest gospodarzem „Zdearzeń”. Odbywają się tu koncerty, spektakle, konkursy i wystawy, pokazy filmowe oraz Jarmark Galicyjski, na którym nabyć można lokalne przysmaki i rękodzieło.

W miesiącach letnich wybrane winnice Ziemi Tarnowskiej zapraszają na imprezy połączone z degustacjami, na przykład winnica Janowice organizuje Vitis Music Sfera Festival z koncertami muzyki klasycznej i jazzowej. W kalendarzu wydarzeń znajdującym się na stronie www.enotarnowskie.pl, także na profilu enoTARNOWSKIE na Facebooku, na bieżąco publikowane są szczegółowe informacje o ciekawych wydarzeniach zaplanowanych w winnicach.

Latem w zespole dworsko-parkowym w Brniu organizowana jest Noc Motyli. W ogrodzie leżącym na Małopolskim Szlaku Ogrodów odbywają się spacerzy wieńczone koncertami oraz degustacjami i pokazami kulinarnymi, w których produkty lokalne odgrywają główne role.

Więcej na: www.enotarnowskie.pl

foto.: Paweł Topolski

Opis zdjęcia: Muzycy jazzowi grają na tarnobrzejskiej Starówce.

foto.: Krzysztof Gzył

Opis zdjęcia: Sklepiki z lokalnymi produktami cieszą się dużym zainteresowaniem turystów.

foto.: Paweł Topolski

Opis zdjęcia: Motocykliści ścigają się w trakcie zawodów żużlowych.

foto.: Paweł Topolski

Opis zdjęcia: W rajdzie rowerowym „Małopolska Tour” biorą udział całe rodziny.

Rozdział trzeci

Imprezy sportowe

Tarnów i okolice to nie tylko piękne krajobrazy czy bogate dziedzictwo kulinarne, to również znakomite warunki do uprawiania sportów. Dość wspomnieć, że na profesjonalnych arenach Tarnów z sukcesami reprezentują siatkarki z Roleski Grupa Azoty ANS Tarnów i żużlowcy z Unii Tarnów. Dzięki wspinaczom z Akademickiego Związku Sportowego ANS miasto jest też ważnym ośrodkiem wspinaczki sportowej.

W Regionie Tarnowskim nie brakuje miejsca dla sportowców-amatorów, którzy dzięki zaangażowaniu lokalnych władz i stowarzyszeń mogą rozwijać swoje umiejętności w mniej lub bardziej znanych dyscyplinach sportowych. Tak jest między innymi w przypadku kolarstwa. W regionie wytyczonych jest dwadzieścia pięć szlaków rowerowych o długości ponad sześciuset trzydziestu kilometrów. Tak duży wybór zachęca do podejmowania rowerowych wojaży: w pojedynkę lub w większym gronie.

Do wspólnego szusowania zaprasza Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów, które rajdy rowerowe realizuje przez cały rok. W okresie letnim władze województwa małopolskiego organizują natomiast cykl wypraw kolarskich pod hasłem Małopolska Tour, w których wziąć udział mogą całe rodziny. Dla tych, którzy preferują wycieczki piesze, wyznaczono liczne szlaki wędrowne. Można je przemierzać m.in. podczas rajdów organizowanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Tarnów.

Nie brakuje też miejsc dla biegaczy. W Tarnowie jogging uprawiać można w parkach miejskich, na stadionach lekkoatletycznych i w najpopularniejszym Parku Biegowym „Marcinka”. Prężnie działa tu również społeczność kartingowa. Miłośnicy tej dyscypliny rywalizują w ramach profesjonalnej Tarnowskiej Ligi Kartingowej.

Coś dla kibiców

Ci, którzy wolą kibicować, mogą śledzić zmagania sportowców podczas imprez sportowych. W Tarnowskim Centrum Wspinaczkowym regularnie organizowane są zawody wspinaczki sportowej rangi mistrzowskiej, na szczeblu krajowym i europejskim. Latem w Zgłobicach organizowany jest Turniej Siatkówki Plażowej, w którym rywalizują sportowcy reprezentujący służby mundurowe, a dla miłośników koni arabskich w stadninie koni w Klikowej odbywa się pokaz All-Polish Arabian Horse Championship.

foto.: arch. MOKSIR w Czchowie

Opis zdjęcia: Spacer po Czchowie z przewodnikiem

foto.: Krzysztof Czyl

Opis zdjęcia: Turyści zwiedzają rynek w Tarnowie z przewodnikiem

Rozdział czwarty

Spacer po Tarnowie i regionie

Jesteście na Ziemi Tarnowskiej po raz pierwszy? A może byliście tu wcześniej, ale dawno i teraz chcecie odświeżyć pamięć o atrakcjach turystycznych tych okolic? Jeżeli na któreś z powyższych pytań odpowiedzieliście twierdząco, oznacza to, że potrzebujecie przewodnika, który zaznajomi Was z najciekawszymi miejscami regionu.

W miesiącach letnich możecie skorzystać ze „Spacerków po Tarnowie i regionie” przygotowanych przez Tarnowską Organizację Turystyczną wspólnie z Tarnowskim Centrum Informacji.

To cykl bezpłatnych wycieczek po regionie realizowanych dla turystów indywidualnych przez profesjonalnych przewodników. Spacerki odbywają się w wybrane dni tygodnia o ustalonych godzinach. W dwu tysięcznym dwudziestym trzecim roku na części tras wprowadzono meleksy, dzięki którym zwiedzanie odbywa się w komfortowych warunkach i pozwala na dojazd z Tarnowa do okolicznych winnic.

Historia malowanej wsi

Które konkretnie miejsca regionu tarnowskiego znajdują się na trasach spacerków? Oczywiście sam Tarnów. Z uwagi na wielość zabytków, atrakcji i miejsc wartych zobaczenia miasto można poznawać według wielu ścieżek tematycznych.

Zwiedzanie w ramach spacerku obejmuje przede wszystkim najstarszą część miasta: Starówkę z zachowanymi fragmentami murów miejskich i renesansową architekturą, a także secesyjną zabudowę miasta. W ramach osobnego oprowadzania możliwe jest obejrzenie gotyckiej bazyliki katedralnej Narodzenia Najświętszej Maryi Panny.

Dzięki spacerkom dotrzecie również do Zalipia. Miejsce to zyskało miano najbardziej kolorowej wsi w Polsce. Wszystko za sprawą miejscowych gospodyń, które jeszcze w dziewiętnastym wieku pod przewodnictwem Felicji Curyłowej zaczęły przyozdabiać swoje chaty kwiatowymi wzorami. Budynki i ich wnętrza – również bogato zdobione – cieszą oczy turystów do dziś. W domostwie pani Curyłowej powstało muzeum, w którym można się dowiedzieć, co skłoniło kobiety do ozdabiania chat, a przy okazji kupić pamiątkę – rękodzieło wykonane przez lokalnych twórców.

Atrakcje Pogórza Ciężkowickiego

Zgola inne atrakcje czekają na Was podczas spaceru do Skamieniałego Miasta w Ciężkowicach. To rezerwat przyrody nieożywionej położony nad rzeką Białą. Miejsce jest warte odwiedzenia z uwagi na niezwykle formacje skalne. W rezerwacie „spotkacie” maczugi, grzyby i ambony, pomiędzy którymi wyrastają mniejsze platformy, płyty i skałki. Na temat Skamieniałego Miasta i jego poszczególnych obiektów powstało sporo legend. Spacer jest dobrą okazją, by poznać choć część z nich.

Również na Pogórzu Ciężkowickim znajdują się Ryglice, znane z organizacji wydarzeń promujących lokalną kuchnię. Podczas spacerów poznacie historię tego niewielkiego ośrodka, która – jak się okazuje – jest długa i zawiła.

Dziś o przeszłych wydarzeniach przypominają zabytki: osiemnastowieczny zespół pałacowo-parkowy, spichlerz, cmentarz z pierwszej wojny światowej. Na uwagę zasługuje również fontanna z pomnikiem Pogorzańskiej Penelopy (tak zwany pomnik teściowej) oraz potok Szwedka, którego nazwa upamiętnia zwycięską bitwę ze Szwedami stoczoną tu w siedemnastym wieku.

W krainie śliwki i winorośli

Czchów, czyli kolejne miasto, w którym odbywają się spacerki, leży nad Dunajcem. O jego długiej historii świadczy charakterystyczny układ urbanistyczny i wybrane zabytki – kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, a przede wszystkim ruiny trzynastowiecznego zamku królewskiego na wzgórzu Baszta. Właśnie na opowieściach o nim koncentruje się przewodnik podczas wycieczki w te okolice.

Nieopodal Czchowa znajduje się Iwkowa. Położona malowniczo w kotlinie, wzdłuż rzek Bela i Białka, zasłynęła z produkcji przetworów owocowych

na bazie śliwki suszonej, tak zwanej susorki iwkowskiej. To na jej cześć co roku organizowane jest Święto Suszonej Śliwki, które przyciąga do miasteczka tłumy smakoszy. W Iwkowej na pewno warto odwiedzić kaplicę – pustelnię Świętego Urbana oraz kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny z witrażami Madonny z Dzieciątkiem.

Z przewodnikiem można dotrzeć również do Tuchowa, który słynie z Międzynarodowego Festiwalu Wina TUCHOVINIFEST promującego lokalne wina i ich wytwórców. Miasteczko jest też celem pielgrzymek, a właściwie bazylika Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika. Obok niej znajdują się budynki zgromadzenia redemptorystów opiekujących się świątynią z ciekawym Muzeum Misyjnym.

Więcej na: www.enotarnowskie.pl

foto.: Krzysztof Gzył

Opis zdjęcia: Spacer po Skamieniałym Mieście w Ciężkowicach.

enoTARNOWSKIE, TU ZNAJDZIESZ:

- Perłę polskiego renesansu
- Najwyższe i najpiękniejsze renesansowe pomniki nagrobne
- Polski biegun ciepła
- Wioskę winiarską
- Co dziesiątą polską winnicę
- Zapierające dech w piersiach widoki z winnic
- Pierwsze wzniesienia Karpat
- Największy i najmniejszy drewniany kościół
- Malowaną wieś Zalipie
- Skamieniałe Miasto oraz kilometrową ścieżkę w koronach drzew
- Budynek, w którym skomponowano piosenkę „Płonie ognisko”
- Najwspanialszą rodzinną rezydencję w Galicji
- Jedną z najpiękniejszych tras kolejowych w Polsce – „Krynicyzanke”

TARNOWSKIE
CENTRUM
INFORMACJI

Tarnowskie Centrum Informacji
Rynek 7, 33-100 Tarnów
tel.: + 48 14 688 90 90
e-mail: centrum@tarnow.travel
www.tarnow.travel

Tarnowska
Organizacja
Turystyczna

Tarnowska Organizacja Turystyczna
ul. Wałowa 2/12, 33-100 Tarnów
tel.: + 48 14 626 83 14
e-mail: lottot@wp.pl
www.lot.tarnow.pl

Więcej na:
www.tarnow.travel

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „enoTARNOWSKIE! – Polska Marka Turystyczna
– wzmocnienie turystycznej marki terytorialnej, budowa jej oferty i promocja w 2023 roku”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki zgodnie z zawartą umową
nr 2023/0019/1601/UDOT/DT/BP z dnia 25 maja 2023 r.”

eno
TARNOWSKIE